

Υπηρεσία Τύπου
και Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 117/16

Λουξεμβούργο, 8 Νοεμβρίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-554/14,
Atanas Ognyanov κατά Sofiyska gradska prokuratura

Η ποινή φυλακίσεως ενός καταδικασθέντος δεν μπορεί να μειωθεί, στο πλαίσιο της μεταφοράς του από ένα κράτος μέλος σε άλλο, σε συνάρτηση με τον χρόνο εργασίας του στη φυλακή εντός του πρώτου κράτους μέλους αν το κράτος αυτό δεν έχει χορηγήσει μια τέτοια μείωση ποινής κατ' εφαρμογήν του εθνικού του δικαίου

Η απόφαση-πλαίσιο που διέπει το ζήτημα της μεταφοράς μεταξύ δύο κρατών μελών ατόμου καταδικασθέντος σε στερητική της ελευθερίας ποινή δεν έχει άμεσο αποτέλεσμα

Με απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2012 ο Atanas Ognyanov, βουλγαρικής ιθαγενείας, καταδικάστηκε στη Δανία σε κάθειρξη 15 ετών για ανθρωποκτονία και διακεκριμένη κλοπή.

Ο Α. Ognyanov προφυλακίστηκε στη Δανία από τις 10 Ιανουαρίου μέχρι τις 28 Νοεμβρίου 2012, ημερομηνία κατά την οποία η καταδίκη του απέκτησε την ισχύ δεδικασμένου. Από τις 28 Νοεμβρίου 2012 μέχρι την 1η Οκτωβρίου 2013 εξέτισε στη Δανία ένα μέρος της ποινής του. Κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του στη Δανία, ο Α. Ognyanov εργάστηκε από τις 23 Ιανουαρίου 2012 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2013. Την 1η Οκτωβρίου 2013 ο Α. Ognyanov μεταφέρθηκε σε φυλακή στη Βουλγαρία.

Η απόφαση-πλαίσιο που διέπει το ζήτημα της μεταφοράς μεταξύ δύο κρατών μελών ατόμου που έχει καταδικασθεί σε στερητική της ελευθερίας ποινή¹ ορίζει ως γενικό κανόνα ότι η έκτιση της ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως. Έτσι, οι αρχές του εν λόγω κράτους είναι αρμόδιες να αποφασίζουν για τον τρόπο εκτίσεως της ποινής και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σχετικά, περιλαμβανομένων των λόγων πρόωρης ή υπό όρους αποφυλακίσεως. Επιπλέον, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως πρέπει να συνυπολογίζει στο σύνολό του το διάστημα φυλακίσεως που έχει ήδη εκτίσει ο ενδιαφερόμενος εντός του άλλου κράτους μέλους («κράτος μέλος εκδόσεως»).

Το βουλγαρικό δίκαιο προβλέπει ότι η εργασία του καταδικασθέντος λαμβάνεται υπόψη προς μείωση της διάρκειας της ποινής, δύο δε ημέρες εργασίας προσμετρώνται ως τρεις ημέρες στερήσεως της ελευθερίας². Κατά την ερμηνευτική απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2013 του *Varhoven kasatsionen sad* (βουλγαρικού ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου), ο εν λόγω κανόνας του βουλγαρικού δικαίου έχει εφαρμογή επίσης στην κατάσταση στην οποία ο καταδικασθείς εργάστηκε κατά την κράτησή του σε άλλο κράτος μέλος πέραν της Βουλγαρίας πριν μεταφερθεί στη Βουλγαρία για να εκτίσει εκεί το απομένον μέρος της ποινής του.

Για τους σκοπούς της μεταφοράς του Α. Ognyanov στη Βουλγαρία, οι δανικές αρχές ρητώς ανέφεραν ότι η δανική νομοθεσία δεν παρείχε τη δυνατότητα μείωσης της ποινής φυλακίσεως λόγω της εργασίας του ενδιαφερομένου κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του.

¹ Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2008, L 327, σ. 27), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24).

² Έτσι, στην περίπτωση του Α. Ognyanov, το διάστημα ενός έτους και εννέα μηνών περίπου που πέρασε στη φυλακή στη Δανία ισοδυναμεί με διάστημα σχεδόν δύο ετών και επτά μηνών, πράγμα το οποίο θα του παρείχε τη δυνατότητα ισοδύναμης μείωσης της ποινής του των δεκαπέντε ετών, ώστε ο Α. Ognyanov να αφεθεί ελεύθερος νωρίτερα.

Το Sofiyski gradski sad (δικαστήριο της Σόφιας, Βουλγαρία) ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο αν είναι σύμφωνος προς το δίκαιο της Ένωσης ο εθνικός κανόνας που προβλέπει τη δυνατότητα του κράτους μέλους εκτελέσεως (εν προκειμένω, της Βουλγαρίας) να χορηγήσει στον καταδικασθέντα μείωση ποινής λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του εντός του κράτους εκδόσεως (εν προκειμένω, της Δανίας), ενώ οι αρμόδιες αρχές του τελευταίου αυτού κράτους, κατ' εφαρμογήν του εθνικού τους δικαίου, δεν έχουν χορηγήσει μια τέτοια μείωση ποινής.

Με τη σημερινή απόφασή του το Δικαστήριο εξετάζει το γενικό πλαίσιο και τους σκοπούς που επιδιώκει το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της μεταφοράς κρατουμένων και κρίνει ότι, όσον αφορά το μέρος της ποινής φυλακίσεως που εξέτισε ο καταδικασθείς στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως μέχρι τη μεταφορά του στο κράτος μέλος εκτελέσεως, έχει εφαρμογή μόνον το δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως, περιλαμβανομένου του ζητήματος της χορηγήσεως ενδεχόμενης μειώσεως της ποινής. Το δε δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως προορίζεται να έχει εφαρμογή μόνο στο απομένον προς έκτιση μέρος της ποινής, μετά την ως άνω μεταφορά.

Κατά το Δικαστήριο, εναπόκειται στο κράτος μέλος εκδόσεως να προσδιορίσει τις μειώσεις ποινής που συνδέονται με το χρονικό διάστημα κρατήσεως που συμπληρώθηκε στο έδαφός του. Μόνον το κράτος αυτό είναι αρμόδιο για να χορηγήσει μείωση ποινής λόγω της εργασίας του ενδιαφερομένου πριν από τη μεταφορά. Έτσι, το κράτος μέλος εκτελέσεως δεν μπορεί να υποκαθιστά αναδρομικώς με τους δικούς του κανόνες (ειδικότερα με τους αφορώντες τη μείωση της ποινής) τους κανόνες του κράτους μέλους εκδόσεως όσον αφορά το μέρος της ποινής που έχει ήδη εκτίσει ο ενδιαφερόμενος στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως.

Εν προκειμένω, οι δανικές αρχές ρητώς εξέθεσαν ότι η δανική νομοθεσία δεν παρέχει τη δυνατότητα μειώσεως της ποινής φυλακίσεως λόγω της εργασίας κατά τη διάρκεια κρατήσεως του ενδιαφερομένου. Κατά συνέπεια, οι βουλγαρικές αρχές δεν μπορούν να χορηγήσουν μείωση ποινής για το μέρος της ποινής που έχει εκτιθεί στη Δανία. Κάθε ερμηνεία αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης υπάρχει κίνδυνος να θίξει τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκει το εν λόγω δίκαιο (ιδίως την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως) και, με τον τρόπο αυτόν, την αμοιβαία εμπιστοσύνη κάθε κράτους μέλους στα δικαστικά συστήματα των λοιπών κρατών μελών.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα ο οποίος επιτρέπει στο κράτος μέλος εκτελέσεως να χορηγή στον καταδικασθέντα μείωση ποινής λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του εντός του κράτους εκδόσεως, ενώ οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, σύμφωνα με το δίκαιό του, δεν έχουν χορηγήσει μια τέτοια μείωση ποινής.

Στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, το Δικαστήριο ερωτήθηκε επίσης επί του ζητήματος των εννόμων αποτελεσμάτων των αποφάσεων-πλαίσιο.

Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η εφαρμοστέα εν προκειμένω απόφαση-πλαίσιο εκδόθηκε βάσει του πρώην τρίτου πυλώνα της Ένωσης, ιδίως του άρθρου 34, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΕΕ. Κατά τη διάταξη αυτή, ερμηνευόμενη βάσει του πρωτοκόλλου περί των μεταβατικών διατάξεων που θεσπίστηκε με την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, οι αποφάσεις-πλαίσιο δεν έχουν άμεσο αποτέλεσμα εφόσον δεν έχουν καταργηθεί, ακυρωθεί ή τροποποιηθεί κατ' εφαρμογήν της Συνθήκης της Λισσαβώνας. Η εφαρμοστέα εν προκειμένω απόφαση-πλαίσιο δεν έχει ούτε καταργηθεί, ούτε ακυρωθεί, ούτε τροποποιηθεί. Κατά συνέπεια, δεν έχει άμεσο αποτέλεσμα.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει επίσης ότι το εθνικό δικαστήριο που καλείται να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο οφείλει να το ερμηνεύει κατά το μέτρο του δυνατού με γνώμονα το γράμμα και τον σκοπό της αποφάσεως-πλαισίου, προκειμένου να επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που επιδιώκεται με αυτήν. Επιπλέον, η εν λόγω απαίτηση σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας συνεπάγεται την υποχρέωση των εθνικών δικαστηρίων, περιλαμβανομένων εκείνων που αποφαίνονται σε τελευταίο βαθμό, να μεταβάλλουν, ενδεχομένως, μια πάγια νομολογία αν αυτή στηρίζεται σε ερμηνεία του εθνικού δικαίου ασυμβίβαστη προς τους σκοπούς μιας αποφάσεως-πλαισίου.

Λαμβανομένων υπόψη των αρχών αυτών, το Δικαστήριο συνάγει ότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διασφαλίσει την πλήρη αποτελεσματικότητα της αποφάσεως-πλαisiού, αποφασίζοντας αυτεπαγγέλτως να μην ακολουθήσει, εφόσον απαιτείται, την ερμηνεία που δέχεται το Varhoven kasatsionen sad (ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο), εφόσον η ερμηνεία αυτή δεν είναι σύμφωνη προς το δίκαιο της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη (+352) 4303 2582